GAZETA POLSKA

Prenumerata w miejscu kwartalnie złp. 12 — miesięcznie złp. 4. Ner pojedynczy gr. 10.

N^RO 272.

Prenumerata na prowincji z opłatą pocztową złp. 20 kwartalnie.

w Warszawie dnia 11 Października 1829 roku w Niedzielę.

WIADOMOSCI HANDLOWE.

BERLIN. — *Dnia 6 października.* — Listy zastawne polskie, żądają 93¾, płacą 93½. — Oligacje udziałowe polskie, gotowizną 53, z dostawą na 1 listopada fix, żądają 53¾, płacą 53.

GDAŃSK. — *Dnia 5 października.* — Targ na zboże bez odbytu, wyjąwszy mało znaczące kupna. Pszenicy pięknéj bardzo szczupłe są zapasy, ale téż teraz i kupca na nią nie masz. Wiadomość o zawartym pokoju, miała wpływ na zniżenie ceny, a więcéj jeszcze na wstrzymanie się od wszelkiéj spekulacji.

HAMBURG. — *Dnia 29 września.* — Wiadomości z Anglji wywarły wpływ niepomyślny na tutejszy targ zbożowy; w ogólności spadła cena pszenicy o 10 Fl. na łaszcie. Inne gatunki staniały stosunkowo.

— *Dnia 2 paździer.* — Odbyt na pszenicę niewielki; ci co ją kupowali na wysłanie, wstrzymali się z dalszém nabywaniem, z powodu niepomyślnych doniesień z zagranicy. Płacono gdańską, elbląską i królewiecką 120 do 135 tal. (24¼ do 27⅝ złp. za korzec), żyto kupują tylko na miejscową potrzebę; płacono: gdańskie, elbląskie i królewieckie 62 do 70 tal.

WIADOMOŚCI KRAJOWE i ZAGRANICZNE

KRÓLESTWO POLSKIE.

— *Komitet starozakonnych w królestwie polskiém.* — Z powodu mającego się rozpocząć nowego kursu szkolnego w rządowym instytucie rabinów i nauczycieli, komitet podaje do wiadomości starozakonnych. — 1) Kurs roczny nauk w szkole rabinów, rozpocznie się z dniem 1 listopada b. r. i do tego tylko dnia zapis uczniów trwać będzie. — 2) Zapis uczniów tak dawnych (niezostających na koszcie rządowym) jako i nowo przybywających, odbywać się będzie w biórze komitetu przy ulicy Obożnéj w domu Nr. 2766, gdzie każden osobiście stawić się obowiązany. — 3) Dla uczniów dawnych, przeznacza się do zapisu dzień 29ty, dla nowo zaś przybywających dzień 30 i 31 paźdz. b. r. od godziny 10 z rana do 1éj z południa, w których nowi uczniowie złożyć mają wprzódy examen kwalifikacyjny w obec nauczycieli w sali na ten cel przeznaczonéj. — 4) Każden uczeń, Alumn lub Extern opłacający, niewprzódy przyjęty i zapisany zostanie, aż przepisaną złoży opłatę, to jest 1szy Alumn złp. 250 półrocznie, 2gi Extern złp. 50 półrocznie, z któréj opłaty okazany kwit, będzie dowodem dla dyrektora szkoły, iż zapis takiego ucznia jest dopełniony; zaś połowę ma złożyć na dni 3 przed rozpoczęciem kursu na drugie półrocze, i podobnież okazać kwit dyrektorowi szkoły z opłaconéj należytości. — 5) Każden uczeń nowo przybywający, chcący być przyjęty za opłatą, prócz złożenia examinu kwalifikacyjnego, złożyć nadto powinien metrykę urodzenia, świadectwo dozoru bóżniczego, dobréj rodziców konduity; mający zaś być przyjętym bez opłaty, prócz powyżéj wyrażonych dowodów, winien jeszcze okazać attest ubóstwa przez miejscową władzę policyjną wydany a przez kommissarza właściwego obwodu poświadczony. — W Warszawie d. 8 paźdz. 1829. — Za dyrektora, assessor komitetu. — *W. Krasiński.* — Sekretarz. *Kownacki.*

Wiadomości Warszawskie.

— Publiczne otwarcie kursów szkoły przygotowawczéj instytutu politechnicznego, odbędzie się dnia 14 b. m i r. to jest w przyszłą środę o godzinie 11 przed południem, w korpusie pałacu JW. hr. jenerała Wincentego Krasińskiego.

— Numer 37 Tygodnika dla dzieci wyszedł z druku. Rzeczy w nim zawarte są: 1) Historja naturalna, nauka czternasta. — 2) Niektóre zdania Andr. Mik. Fredra. — 3) Wiek złoty, wiersz Stan. Morsztyna z r. 1690.

Gdy niektóre osoby zgłaszały się do kantoru Tygodnika dla Dzieci, chcąc nabyć drugiego i trzeciego tomu tegoż pisma; uwiadamia wydawca, iż można dostać oddzielnie wszystkich numerów 2 i 3go kwartału, w xięgarni Zawadzkiego i Węckiego na Krakowskiém Przedm., tudzież w xięgarni Huguensa i Kermena przy ulicy Miodowéj.

— Wyszło z druku dziełko p. t. *Katechizm zdrowia*, z wyższego polecenia na język polski przełożone. Przedaje się we wszystkich xięgarniach warszawskich po Złp. 4.

— Komedję p. t. *Testament* w tych dniach na teatrze narodowym wystawioną, przełożył z francuzkiego wierszem płynnym i gładkim Xawery Godebski.

— Ktoby sobie życzył powziąć wiadomość dokładniejszą względem ogłoszenia o nowym sposobie robienia *Octów* i *Rumu*, o którym była wzmianka w Nr. 250 Gazety Polskiéj, zechce zgłosić się do drukarni Gałęzowskiego.

— *Artykuł nadesłany.* — Niedawno doniosły nam pisma publiczne o podróży w celu naukowym, podjętéj

przez P. Jastrzębowskiego magistra filozofji; nieodrzeczy więc będzie wspomnieć, o podróży P. Józefa Bełzy magistra filozofji, w podobnym zamiarze, w upłynionych miesiącach odbytéj. Między wielu ciekawemi postrzeżeniami, najwięcéj ludzkości cierpiącéj przyniesie korzyści, a P. Bełzie sławy, odkrycie Wód Mineralnych w bliskości Solca. Pospieszam z doniesieniem i spodziewam się, iż P. Bełza zechce moją i publiczności ciekawość, obszerniejszym artykułem w którym z pism publicznych umieszczonym, zaspokoić. T.

— *Z Łowicza d. 7 października.* — »Towarzystwo artystów dramatycznych Teatru Krakowskiego, zostające pod dyrekcją JJPP. Fiszera i Miłkowskiego, przez czas swego pobytu zabawiając tutejszą publiczność jako też znajdujących się na jarmarku S. Mateusza; wystawiwszy ostatni raz w dniu 27 z. m. operę komiczną, Cerulik Sewilski, opuściło miasto Łowicz i udało się do Krakowa. W przejeździe swym przez Piotrków ma także wystawić tam kilka reprezentacji. Nadmienić jednak wypada, sądząc podług zdania ogólnego (po wystawieniu kilku sztuk wyższego rodzaju) o zdatności aktorów: że nie pozostałoby nic do życzenia, gdyby miejsce na teatr obrane dozwalało więcéj takowe uprzyjemnić. JJPP. Fiszer i Miłkowski dali dowody niepospolitéj znajomości w sztuce dramatycznéj; zgoła wszystkie pochwały umieszczone poprzednio w Kurjerze Warszawskim, co do osób wymienionych, są zasłużone; dodać tylko należy JJPanny Teressę i Antoninę Fiszer, które w rolach dziecinnych z upodobaniem były widziane i zaszczycane przywołaniami. — *Parterowicz z ulicy Teatralnéj.* «

AMERYKA. — Donoszą z Karakas pod 2 sierpnia, że Boliwar zwołał na dzień 1 stycznia zgromadzenie narodowe, w celu przejrzenia ustawy kolumbjiskiéj i sprostowania w niéj dotychczasowych niedostateczności o których przyjaciele dobrego porządku przekonali się.

— Wliście pisanym z Rio Janeiro p. d. 22 lipca, czytamy: «Jak dalece drażliwe są stosunki cesarza Brazylskiego względem jego poddanych, przekonywa o tém zamierzone oskarżenie ministra wojny za to, że nie mając upoważnienia od władzy prawodawczéj, skłonił cesarza do ustanowienia w Pernambuco komissji wojennéj. Wiadomo, ile dwór dokładał starania, aby odwrócić sejmujących od niniejszego wniosku, tymczasem tyle tylko dokazał, że gdy przyszło do głosowania, nie utrzymało się zaskarżenie ministra, małą większością 39 kresek przeciwko 32. Gdyby rzecz ta inny była wzięła obrot, smutne ztąd mogły wyniknąć skutki; przedsięwięta oppozycja była widocznie więcéj przeciwko monarsze jak przeciwko ministrowi wymierzona, tak, że nie pozostawało cesarzowi tylko rozwiązać stany sejmujące.

— Doniesienia o rozproszeniu przez burzę eskadry hiszpańskiéj z wyprawą przeciwko Mexykowi, potwierdziły się zupełnie. Jenerał Santa Ana, wydał patrjotyczną odezwę do Mexykanów, wzywając do jedności i zamiłowania sprawy ojczystéj. W Mexyku nie troszczą się wcale o wyprawę i zamachy Hiszpanji, tak dalece są przekonani o niedostateczności siły i środków rządu hiszpańskiego.

— Według pism amerykańskich z d. 20 sierpnia, miał rząd mexykański polecić gubernatowi w Tempiko, aby przedsięwziął wszelkie srodki bezpieczeństwa na przypadek ukazania się flotty nieprzyjacielskiéj; w skutek tego polecenia, 10,000 żołnierzy jest przeznaczonych do obrony Tempiko, a 8000 do bronienia Kampeche; wybrzeżów strzedz będzie dostateczna ilość wojska pomieszczona na załogi w warowniach nadbrzeżnych. Tenże rząd postanowił, aby z pieniędzy które na obronę kraju przeznaczono, obroconych było 10 miljonów piastrów, na umundorowanie i żołd wojska. Po ukończonéj wojnie zdany będzie rachunek z tych nadzwyczajnych wydatków.

— Prezydent, Zjedn. krajów Ameryki północnéj, od czasu jak bierze kąpiele morskie, znacznie zdrowszym się być czuje.

— Oddział wojska, który na przewozowym okręcie amerykańskim *Bingham* do Nowego Orleanu przez burzę zapędzony został, mianuje się *drugim bataljonem koronnym.* Są to powiększéj części sami prawie rekruci, lud młody, jeszcze do boju niewprawny. Officer dowodzący tym oddziałem, wydał do swych żołnierzy odezwę, zachęcając ich, aby przez surową karność i dobre obchodzenie się z mieszkańcami, na ich przychylność zasłużyć sobie starali się.

— W Zjednoczonych krajach Ameryki półn., chodziła pogłoska, że na przyszłém posiedzeniu kongresu w Kolumbji, podany będzie projekt przeistoczenia téj rzeczypospolitéj na monarchję ograniczoną, z postawieniem Boliwara na jéj czele.

— Jenerał Santa-Ana wydał do mieszkańców odezwę, w któréj uprzedza ich o zamierzoném wylądowaniu Hiszpanów, które nierozsadném przedsięwzięciem nazywa.

— Cesarz Brazylski zatwierdził ugodę z rządem Buenosairskim, względem zaprowadzenia poczty morskiéj między obydwoma krajami, którąto ugodę znaczną większością głosów w izbie deputowanych przyjęto. Zatwierdził także pokój prowincji Argentyńskich zawarty z Brazylją.

ANGLJA. -- *Z Londynu d. 25 września.* -- Pan Buckingham z Bombay, miewa ciągle swoje prelekcje o szkodliwości odnowienia samokupstwa kompanji wschodnio-indyjskiéj, i zawsze pełno ma słuchaczy.

-- Niespodziewanie zawarł rząd znowu kontrakt na sto tysięcy gallonów (garcy) rumu.

-- Żydzi angielscy wybrali z pośród siebie deputację dla naradzenia się nad środkami politycznego ich poprawienia. Na pierwszém posiedzeniu parlamentu, będą podane petycje za emancypacją żydów.

-- Nietylko admirał Malcolm stanął z eskadrą swoją przy wstępie do Dardanellów, niebawnie przybędzie tam także admirał Rosamel ze Smirny. Są to środki ostrożności, jak Kurjer powiada, azeby wrazie nagłym dać pomoc i schronienie sułtanowi z jego rodziną i poddanym angielskim, znajdującym się w Stambule.

-- Mówią za rzecz pewną, że nadeszły z Rio rozkazy, aby cesarzowa Marja nie opuszczała jeszcze Anglji, i żałują mocno, że już jéj nie zastały.

-- Dziennik *Australian* wychodzący w Sidney w Nowéj-Hollandji, donosi, iż teraz w Kantonie w Chinach, widzieć można nadzwyczajne zjawisko natury; jest niém 17letni Chińczyk, który na piersiach ma małego brata. Ten ma wszystkie części ciała zupełnie ukształcone, wyjąwszy głowę, która zapewne znajduje się w ciele Chiń-

czyka. Anglicy dawali wielkie summy młodzieńcowi, ażeby dozwolił zawieźć się do Anglji i pokazywać za pieniądze; lecz dotąd na to nie przystał.

— *Brygton Gazette* spodziewa się, że w prawach kościelnych angielskich, zmiany przedsięwzięte będą; już nawet miał król wyznaczyć komitet do tego, w którym zasiadać będzie lord Stowall, i biskupi londyński, z Lincoln i z Gloucester.

— Z rospraw mianych w czasie processu kapitana Dickenson, pokazało się, że w czasie bitwy pod Nawarino, wystrzelano 28,289 funtów prochu z trzech tylko okrętów, a mianowicie: z okrętu *Azia* 9298; *Albion* 11,902, *Genoa* 7089 funtów.

FRANCJA. — Z *Paryża dnia* 24 *września*. — W przyszłą srodę to jest d. 30 b. m., wyjedzie xiężna Berry do Nizzy na spotkanie dostojnych rodziców swoich w podróży z Neapolu do Hiszpanji.

— *Journal des Debats* obawia się mocno, aby wybór pana Montbel nie padł na sędziów stronniczych, mających wyrzec zdanie o prelekcjach panów Villemain, Guizot i Cousin.

— Z powodu rzuconego w pismach liberalnych domniemania o przywróceniu jezuitów we Francji, *Quotidienne* w tym sposobie przeciwko tymże dziennikom powstaje: »Duch rewolucyjny odurzony utworzeniem nowego ministerjum, od sześciu tygodni przyjść do siebie nie może. Z tego to powodu widzieć się daje w nim i w jego czynnościach, oraz w jego pismach, jawny niedostatek zdrowego rozsądku i dobrego taktu. Piérwszego dnia głosili zaraz o przysądzeniu praw lennych i dziesięcin; we dwa dni potém lękano się środków gwałtownych i niesłychanych nadużyć; a gdy te wszystkie przepowiednie nie ziściły się, utworzono towarzystwa w celu niepłacenia podatków. Teraz, kiedy sądy wdały się w tę ostatnią sprawę, oni przenikając tajemniczość gabinetów ministrów, głoszą niejedność i rozdwojenie między niemi, a w końcu zupełne wyjście wszystkich z urzędowania. Lecz i ta mistifikacja, tylko na dni 8 wystarczyła, trzeba było postarać się o inną, i przywołano na plac jezuitów, tak dalece, że Kurjer za prawdę już doniósł o korrespondencji ministra oświecenia z jenerałem jezuitów ojcem Rothan, względem przywrócenia jezuitów we Francji i cofnięcia urządzeń z dnia 16 czerwca. Tę niedorzeczną plotkę, wypadało przybrać w urzędowy charakter, rozchodzi się więc pogłoska, że dwaj kommissarze mają być posłani na granicę i tam będą oczekiwać ostatnich instrukcji mininistra i ojca Rothan. Trudno zaiste dać wiarę, jak stronnictwo, które chce uchodzić za silne i zręczne, może na takich słabych zasadach swoją budowę opierać, używając do tego zmysleń, któreby najłatwowierniejszego, dłużéj nad tydzień jeden, łudzić nie potrafiły.

— W Marsylji odkryto rękopismo, zawierające w listach wierny rys zdarzeń w pałacu wersalskim, od śmierci Karola II króla hiszpańskiego, aż do wyjazdu Filipa xięcia Anjou; jest przy tym dokładny opis podróży Filipa odbytéj z braćmi, to jest z xięciem Burgundji i xięciem Berri, gdy dla objęcia korony hiszpańskiéj do kraju tego pojechał. Autor, polubieniec pani Maintenon, miał pocenie towarzyszyć xięciu, aby dworowi o wszystkich szczegółach podróży donosił, i z tego to powodu listy jego, noszą na sobie cechę pół urzędową.

— Daje się tu widzieć nowy rodzaj dioramy ruchoméj, którą nazwano *Peristrephoramy*. Między wystawionemi obrazami, jest miasto Janina z okolicami i bitwa Nawaryńska.

— Dziennik *Globe* umieścił poemat Berangera, napisany w rocznicę zburzenia Bastylli, to jest dnia 14 lipca.

— *Dnia* 28 *września*. — Znowu mówią dość głośno o zmianie ministrów; pana Bourmont przeznaczają na posła do Madrytu, a pana Labourdonnaye do Lisbony. *Constitutionel* utrzymuje statecznie, że pan Villele wróci do ministerjum, i wzywa *Gazette*, aby zaprzeczyła temu, jeżeli może. W miejsce wychodzących ministrów, przeznaczają barona Mounier i barona Portal.

— Dnia wczorajszego odbyły się gonitwy końskie czterech obwodów, z każdego po 1200 franków nagrody.

— Pan Martinez de la Rosa dawny minister hiszpański za kortezów, przesłał teatrowi Odeon dramę w 5 aktach po francuzku przez siebie napisaną, któréj osnową jest powstanie Maurów za Filipa II.

— Monitor z d. 26 b. m., umieścił następujący okolnik ministra sprawiedliwości pana Courvoisier do prokuratorów jeneralnych przy trybunałach cywilnych. »Paryż dnia 1 września. Mci Panie Prokuratorze! Upraszam WPana, abyś mi doniosł każdego piérwszego dnia w miesiącu, o stanie ducha w jego obwodzie, jak niemniéj o zamachach tych osób, któreby dopuszczały się takowych w celu uwiedzenia opinji i podniecania niepokoju. Od prokuratorów jeneralnych może rząd miéć najpewniéj jak najdostateczniejsze w téj mierze wiadomości; panowie prokuratorowie dostarczą im takowych z łatwością, bo zostają w ciągłych stosunkach z burmistrzami i sędziami pokoju obwodów swoich, a oprócz tego mają pod ręką licznych pomocników. Król pragnie szczęścia swojego ludu; rząd jego nie ma innego celu, jak tylko zachowanie ustawy i wykonanie praw; wierność i gorliwość WPana niechaj więc czuwa przeciwko zamachom. Mam honor etc.“ Gazety oppozycyjne umieściły ten okólnik, z rozlicznemi przypiskami i objaśnieniami z strony swojéj.

— *Courrier* zapytuje: czy prawdą jest, że warunkiem mianowania teraźniejszego ministerjum, było odwołanie postanowienia z dnia 16 czerwca? na to odpowiada *Gazette de France*: »Nie, ministrowie rojalistowscy nie podają królowi żadnych warunków; zresztą, władza która te postanowienia stworzyła, mocną jest także cofnąć je, gdy tego uzna potrzebę.„

— Utworzono tu instytut protestancki, jedyny, na który uniwersytet wydał zezwolenie.

— *Messager* powiada: Młoda cesarzowa Brazylska, życzyła sobie przez Francję przejechać i w jednym z portów zachodnich wsiąść na okręt; odmówiono jéj to na zasadzie postanowienia dawniejszego, które zabrania wszystkim członkom rodziny Napoleona, na ziemi francuzkiéj przebywać. Tym czasem nie doznała podobnéj grzeczności lady L.... córka Lucjana Bonapartego, bo w rozumieniu że jest Angielką, przepuszczono ją aż do Paryża. Tu dopiero wezwaną została aby opuściła Francję w jak najkrótszym czasie.

— Słychać że mocarstwa nawigacyjne zawiązały już układy w Londynie, względem zniszczenia trzech afrykańskich krajów barbaresków, trudniących się rozbojem morskim. Mówią nawet, że podpisano już na dniu 26 sierpnia warunki wzajemnego w téj mierze zobowiązania.

GRECJA. — Czwarte zebranie zgromadzenia narodowego w Argos, które od dnia 13 lipca do 18 sierpnia sejmowało, miało wszystkiego 20 posiedzeń licząc w to otwarcie i zamknięcie narad. W ciągu tych wydało 13 postanowień, których treść następująca:

1). Zgromadzenie narodowe uznaje za słuszne w całéj obszerności, odpowiedzi prezydenta Grecji, dane rezydentowi angielskiemu panu Dawkins, we względzie udzieleń protokółu z d. 22 marca; upoważnia prezydenta do udziału w naradach o losie Grecji stanowić mających, w razie, gdyby do nich wezwany został, z tém wszakże zastrzeżeniem, iż w tym przypadku obowiązany będzie trzymać się układów traktatu Londyńskiego, i zasad ustanowionych w Epidaurze na dniu 14 (26) kwietnia 1826 r. Zgromadzenie narodowe, zachowuje sobie prawo zatwierdzenia.

2). Zgromadzenie narodowe zatwierdza wszystkie urządzenia prezydenta w administracji wewnętrznéj zaprowadzone, i zezwala, aby panhellenion był zastąpiony przez senat z 27 członków złożony; oznacza wybór i zakres działalności senatu; porządkuje wstępne prace ustawy i czyni zastrzeżenia na przypadek śmierci prezydenta.

3). Urządza skarbowość i to wszystko co do niéj należy; upoważnia oraz do zaciągnienia pożyczki 60 miljonów franków.

4). Zostawia prezydentowi urządzenie wojska lądowego i potęgi morskiéj; wznawia zarazem prawo popisowe z roku 1825.

5). Przyznaje wynagrodzenia dla tych, którzy narodowi nadzwyczajne nieśli ofiary, a mianowicie dla wysp Jdrji, Spezji i Jpsary, dla załogi Misolungskiéj, dla wojska Karaiskakiego i t. p.

6). Daje rządowi upoważnienie, do tymczasowego przyjęcia i jak najrychlejszego spłacenia długów gmin, przed rokiem 1821 pozaciąganych, z warunkiem, iż mu go gminy z czasem powrócą.

7). Potwierdza stopę pieniężną i monetę przez prezydenta pod nazwiskiem fenixów ustanowioną. (Nowa moneta ma z jednéj strony fenixa nad którym krzyż się unosi z napisem do koła *Kraj Grecki*; na stronie odwrotnéj jest wieniec z gałązek laurowych i oliwnych w środku którego napis wyrażający wartość monety, z napisem w około: *J. A. Capodistrias, Kybernitis*, 1828.

8). Upoważnia prezydenta do postanowienia orderu wojskowego, i do przesłania jego ozdoby admirałom, dowódcom i officerom mocarstw sprzymierzonych, podobnież Filhellenom za granicą Grecji znajdującym się. Grekom ten znak honorowy udzielony nie będzie przed zebraniem następnego zgromadzenia narodowego; jednemu tylko prezydentowi będzie wolno go nosić. (Później, przydano jeszcze takie zastrzeżenie względem Greków: «albo też wcześniéj jeżeli rząd uzna tego potrzebę.») Upoważnia daléj do wystawienia w przyszłéj stolicy państwa greckiego, świątyni *Bogu Odkupicielowi*; do wysłania poselstw z podziękowaniem do dworów sprzymierzonych i do króla Bawarskiego; nakoniec do wystawienia pomników w Nawarynie i w Petalidi. (Miejsca pierwszego wylądowania Francuzów).

9). Ustanawia pensję roczną dla prezydenta na 180,000 fenixów (30,000 talarów hiszpańskich). Ten wniosek uchylił prezes przez wzgląd na liczne potrzeby krajowe, prosił tylko, aby na wydatki nadzwyczajne, wolno mu było potrzebnych pieniędzy ze skarbu zaciągać.

10). Ogranicza wyprowadzenie zabytków starożytności w ten sposób: że wolno będzie prezydentowi, obdarzać niemi muzea tego lub owego kraju, na korzyść badań archeologicznych.

11). Oznacza fundusze na zakłady naukowe i domy wychowania sierot; pozwala prezydentowi urządzić administrację klasztorów, i pociągnąć je do wspólnego ponoszenia ciężarów krajowych.

12). Oznacza załatwienia sporów, wynikłych przed przybyciem prezydenta do Grecji:

13). Rozporządza powtórne zwołanie czwartego zgromadzenia narodowego i stanowi o jego posiedzeniach.

HISZPANJA. — Wszesłym miesiącu wydarzył się taki szczególny przypadek. Dwa pojazdy z podróżnemi w prowincji La Mancha, napadnięte zostały w lesie, przez bandę rozbójników w liczbie jedenastu. Zbrodniarze ci powiązali podróżnych i przykrępowawszy do drzew, rzucili się do przetrząsania pojazdów. Pomiędzy różnemi ich rzeczami, znaleźli kilkanaście flaszek likieru, który powypijali i tym sposobem zupełnie pozalewali sobie głowy. W tym stanie bezrozumu, postrzegli znowu skrzynkę z dwunastu flaszkami, które do zewnętrznego leczenia, zawierały lekarstwa, mocną zaprawione trucizną. Nowy ten trunek, wzięli także za wódkę i bez umiarkowania pili jeden do drugiego, czestując przez bojność i podróżnych; a gdy żaden pić nie chciał, postanowili za ich zdrowie, do kropli, sami wszystko wysączyć!... Lecz ostatni zamiar nie w zupełności byli w stanie wykonać; albowiem wnet jedni za drugimi padali trupem i porozsadzani trucizną legli pokotem na gościńcu! Za nadejściem dnia, owczarz przechodzący tamtędy, podwięzywał podróżnych, którzy mimowolnie tak zasłużoną ucztę sprawiwszy rozbójnikom, wolność i własności swe odzyskali.

NIDERLANDY. — *Z Bruxelli dnia 29 września.* — Xiąże Oranji powrócił z Ems d. 26 wieczorem, a d. 27 pojechał do Gandawy na przegląd tamtejszéj gwardji obywatelskiéj. — W nocy na 25 b. m., zakradali się złodzieje do pałacu xięcia Oranji; z klejnotów, skradziono xiężnie za kilka miljonów djamentów i kosztowne szale tureckie.
— Mieszkańcy gminy Tifellen w północnéj Brabancji, zagrożeni są wielkiem niebezpieczeństwem, z powodu świeżego zerwania grobli.

PRUSSY. — *Z Berlina dnia 6 października.* — Professor Dietmar da w tym roku 30 prelekcji publicznych, tyczących się wykładu nauki o ziemi i powietrzu, podług najnowszych zasad uczonych mężów, jakimi są: Arago, Berzelius, Biot, Brandes, Cuvier, Tom. Forster, Gay-Lussac, Howard, Lampadius, Laplace, de Luc, Oersted, Pictet, Pilgram, Ritter etc.; oraz podług swéj własnéj teorji objaśnionéj już poprzednio w pismach które wydał, i w rozprawie rozwiązującéj zadanie akademji nauk w Lugdunie, przez tęż akademję uwieńczonéj.

W DRUKARNI GAŁĘZOWSKIEGO I KOMP. PRZY ULICY ŻABIEJ Nro. 472